

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl samosoudcem Janem Peroutkou ve věci

žalobkyně: **J. H.**
bytem X

proti
žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**
sídlem Křížová 25, Praha 5

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne X, č. j. X,

takto:

- I. Rozhodnutí žalované ze dne X, č. j. X, se ruší a věc se vrací žalované k dalšímu řízení.**
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

Odůvodnění:

Vymezení věci

1. Žalobkyně se žalobou podle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), domáhá zrušení shora označeného rozhodnutí žalované (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž žalovaná zamítla žalobkyniny námitky a potvrdila své rozhodnutí ze dne X, č. j. X (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“). Prvostupňovým rozhodnutím žalovaná pro nesplnění podmínek uvedených v § 38 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, zamítla žalobkyninu žádost o přiznání invalidního důchodu, neboť podle posudku Okresní správy sociálního zabezpečení Praha-západ (dále jen „OSSZ“)

poklesla její pracovní schopnost z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu jen o 20 %.

Obsah žaloby, vyjádření žalované a průběh jednání soudu

2. Žalobkyně v *žalobě* nesouhlasila s posouzením svého zdravotního stavu. Pořád má v páteři velké bolesti, bolest „střílí“ až do nohy a uniká jí moč. V doplnění žaloby žalobkyně uvedla, že celý život vykonává těžkou práci. Podstoupila operaci páteře, ale neustále v ní má bolesti. Pokud by jí neoperovali, byla by odkázána na invalidní vozík. Žalobkyně má též potíže se štítnou žlázou.
3. Žalovaná ve *vyjádření k žalobě* shrnula průběh správního řízení. Rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti žalobkyně je chronický vertebrogenní algický syndrom bederní páteře. Na základě doložených odborných nálezů posudková lékařka žalované vyhodnotil tento zdravotní stav podle posudkového kritéria pro lehké funkční postižení uvedeného v kapitole XIII, oddílu E, položce 1b přílohy vyhlášky č. 359/2009 Sb., kterou se stanoví procentní míry poklesu pracovní schopnosti a náležitosti posudku o invaliditě a upravuje posuzování pracovní schopnosti pro účely invalidity (vyhláška o posuzování invalidity). Pro něj posudková lékařka žalované z procentního rozpětí poklesu pracovní schopnosti zvolil horní hranici ve výši 20 % se zohledněním dalších zdravotních onemocnění. Aktuální neurologický nález byl bez známek postižení nervových struktur, bez deficitu motoriky a bez deficitu cití. Nebyla tedy naplněna kritéria vyžadovaná pro uznání za středně těžké funkční postižení podle položky 1c. Napadené rozhodnutí je dostatečně odůvodněno, jsou v něm uvedeny a konkretizovány všechny lékařské zprávy, z nichž žalovaná vycházela, jakož i posudková rozvaha. Zdravotní dokumentace byla pro posouzení a vyhotovení posudku dostačující. Podkladový posudek splňuje náležitosti úplnosti, správnosti a přesvědčivosti.
4. Při jednání dne 26. 11. 2024 žalobkyně zopakovala skutečnosti uvedené v žalobě. Propustili ji z práce, protože jí nemůže vykonávat. Žalovaná odkázala na písemné vyjádření k žalobě.
5. Soud při jednání provedl důkaz posudkem posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí (dále jen „MPSV“) v Praze ze dne 28. 8. 2024, jehož obsah rekapituluje níže.
6. Soud neprováděl důkaz napadeným a prvostupňovým rozhodnutím. Jedná se totiž o listiny obsažené ve správním spise a správním spisem se dokazování neprovádí (srov. rozsudek NSS ze dne 29. 1. 2009, č. j. 9 Afs 8/2008-117, č. 2383/2011 Sb. NSS). Soud ani neprováděl důkaz lékařskými zprávami, jež žalobkyně přiložila k žalobě či později v průběhu řízení. Soud tyto zprávy předal posudkové komisi k využití při zpracování posudku, neboť sám není nadán příslušnou odborností k tomu, aby z lékařských zpráv stran zjišťování skutkového stavu cokoli dovozoval. Z obsahu posudku je zřejmé, že posudková komise žalobkyní doložené lékařské zprávy při vypracování posudku zohlednila. Při jednání žalobkyně doložila lékařskou zprávu, podle níž trpí i cukrovkou. Tuto listinu však soud již neprováděl, protože zjištěný skutkový stav považovat pro zrušení napadeného rozhodnutí za dostačující.

Skutečnosti vyplývající ze správního spisu

7. Ze správního spisu soud zjistil, že žalobkyně požádala dne 12. 7. 2023 o invalidní důchod. Posudková lékařka OSSZ v posudku ze dne 2. 8. 2023 na základě dokumentace ošetřujícího lékaře a doložených odborných nálezů dospěla k závěru, že u žalobkyně jde o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, jehož rozhodující příčinou s nejvýznamnějším dopadem na pokles

pracovní schopnosti je zdravotní postižení uvedené v kapitole XIII (postižení svalové a kosterní soustavy), oddílu E (dorzopatie a spondylopatie), položky 1b (bolestivý syndrom páteře včetně stavů po operaci páteře nebo po úrazech páteře, degenerativní změny páteře, výhřezy meziobratlových plotének – lehké funkční postižení). Vzhledem k tomu, že žalobkyně pracovala jako uklízečka, zvolila posudková lékařka OSSZ horní hranici procentního rozmezí. Žalobkynina míra poklesu pracovní schopnosti tak byla stanovena na 20 %.

8. Proti prvostupňovému rozhodnutí podala žalobkyně námitky, v nichž poukazovala na tytéž okolnosti jako v žalobě.
9. Posudková lékařka žalované v posudku ze dne 15. 11. 2023 vycházela z podkladů, jež měla k dispozici posudková lékařka OSSZ, a zohlednila i řadu dalších odborných nálezů žalobkyni nově doložených. Lékařka žalované potvrdila závěr posudkové lékařky OSSZ jak z hlediska rozhodující příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, tak z hlediska jeho poškození pod příslušnou položku přílohy vyhlášky o posuzování invalidity.
10. Na základě tohoto posudku žalovaná napadeným rozhodnutím zamítla žalobkyniny námitky a prvostupňové rozhodnutí potvrdila. Jelikož žalobkynina míra poklesu pracovní schopnosti byla zjištěna ve výši 20 %, nebyly splněny podmínky pro vznik nároku na invalidní důchod pro invaliditu žádného stupně.

Posouzení žaloby

11. Soud ověřil, že žaloba byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou a splňuje všechny formální náležitosti na ni kladené. Žaloba je tedy věcně projednatelná. Při přezkumu napadeného rozhodnutí vycházel soud ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalované (§ 75 odst. 1 s. ř. s.), přičemž napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích uplatněných žalobních bodů, jimiž je vázán (§ 75 odst. 2 věta první s. ř. s.). Soud dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.
12. Soud s ohledem na žalobkyninu argumentaci provedl důkaz posudkem posudkové komise MPSV v Praze ze dne 28. 8. 2024, který si za účelem posouzení žaloby vyžádal. Členkou posudkové komise byla i odborná lékařka z oboru neurologie, která žalobkyni při jednání komise (jemuž byla žalobkyně osobně přítomna) vyšetřila. Posudková komise po prostudování spisové dokumentace žalované, soudního spisu, doložených lékařských nálezů a vlastního provedeného vyšetření uzavřela, že žalobkyně byla k datu vydání napadeného rozhodnutí invalidní v prvním stupni. Pokles pracovní schopnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu činil 35 %. Datum vzniku invalidity posudková komise stanovila ke dni 25. 9. 2023.
13. V posudkovém zhodnocení posudková komise uvedla, že žalobkyni posuzovala jako uklízečku a pokojskou. Žalobkyně v žalobě poukazovala především na bolest zad a únik moči. Tyto zdravotní potíže i posudková komise považovala za nejzávažnější a vyplývající z objektivních lékařských nálezů. Posudková komise vycházela z lékařské zprávy z urologie ze dne 11. 6. 2024, podle níž docházelo ve stresových situacích k úniku k moči ve spojení s vyšetřením ze dne 15. 7. 2024, které prokazovalo vertebrogenní problémy.
14. Posudková komise uzavřela, že u žalobkyně byl zjištěn dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, jehož rozhodující příčinou je smíšená inkontinence podle kapitoly XIV (postižení močové a pohlavní soustavy), oddílu A (postižení močové soustavy) a položky 8b (inkontinence moče u žen - ztráty moči při stresových manévrech jsou menší než 30 ml),

přičemž posudková komise zvolila horní hranici procentního rozmezí ve výši 30 %. Podle § 3 odst. 1 vyhlášky o posuzování invalidity posudková komise míru poklesu pracovní schopnosti zvýšila o 5 %. Celkově tedy posudková komise stanovila míru poklesu žalobkyniny pracovní schopnosti na 35 %.

15. Relevantní právní úpravu posuzování invalidity a podmínek nároku na invalidní důchod obsahuje § 39 zákona o důchodovém pojištění. Upravuje tři stupně invalidity. Jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně. Pokud se jedná o pokles pracovní schopnosti nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně. A konečně v případě poklesu nejméně o 70 % se jedná o invaliditu třetího stupně.
16. Správní rozhodnutí o nároku na invalidní důchod závisí především na odborném lékařském posouzení. Zdravotní stav a pracovní schopnost občanů pro účely přezkumného řízení soudního ve věcech důchodového pojištění posuzuje MPSV, pokud se napadené rozhodnutí zakládá na posudku žalované; za tím účelem zřizuje jako své orgány posudkové komise. Při přezkumu takového rozhodnutí neposuzuje soud věcnou správnost posudku, neboť k tomu nemá potřebné odborné znalosti. Posudek posudkové komise soud hodnotí jako každý jiný důkaz podle běžných zásad dokazování v soudním řízení správním (§ 77 odst. 2 s. ř. s.). S ohledem na jeho mimořádný význam bývá tento posudek rozhodujícím důkazem, pokud z hlediska své úplnosti a přesvědčivosti nevzbuzuje žádných pochyb, a nejsou-li tu ani žádné jiné skutečnosti nebo důkazy, které by správnost posudku mohly zpochybňovat (srov. např. rozsudky NSS ze dne 25. 9. 2003, č. j. 4 Ads 13/2003-54, č. 511/2005 Sb. NSS, či ze dne 15. 5. 2013, č. j. 6 Ads 11/2013-20).
17. Požadavek (test) úplnosti a přesvědčivosti posudku spočívá v tom, že se posudková komise musí vypořádat se všemi rozhodujícími skutečnostmi, především s těmi, které posuzovaný namítal, a musí posudkové závěry náležitě odůvodnit (srov. rozsudek NSS ze dne 2. 4. 2015, č. j. 9 Ads 253/2014-52). Z posudku musí být zřejmé, že zdravotní stav byl komplexně posouzen na základě úplné zdravotnické dokumentace s přihlédnutím ke všem tvrzeným obtížím, aby nevznikly pochybnosti o úplnosti a správnosti klinické diagnózy. V posudku musí být dále uvedeno, zda zjištěný zdravotní stav zakládá dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav a pokud ano, které zdravotní postižení bylo vzato za jeho rozhodující příčinu v případě, že příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu je více zdravotních potíží (§ 2 odst. 3 vyhlášky o posuzování invalidity), přičemž jednotlivé hodnoty procentní míry poklesu pracovní schopnosti stanovené pro jednotlivá zdravotní postižení se tu nesčítají, ale procentní míra poklesu pracovní schopnosti se stanoví podle tohoto zdravotního postižení se zřetelem k závažnosti vlivu ostatních zdravotních postižení na pokles pracovní schopnosti pojištěnce. Za rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu se považuje takové zdravotní postižení, které má nejvýznamnější dopad na pokles pracovní schopnosti pojištěnce. Procentní míru poklesu pracovní schopnosti tedy posudková komise hodnotí podle charakteru zdravotního postižení na základě vyhlášky o posuzování invalidity, přičemž zdravotní postižení se podřadí podle jeho druhu a intenzity pod příslušnou kapitolu, oddíl a položku přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, a současně odůvodní stanovenou míru poklesu pracovní schopnosti v rámci zde stanoveného rozpětí včetně případného navýšení podle § 3 vyhlášky o posuzování invalidity.
18. Soud konstatuje, že posudková komise při vypracování posudku vycházela ze vší dostupné zdravotnické dokumentace, měla k dispozici i žalobkyní nově doloženou lékařskou

dokumentaci a při svém jednání osobně přešetřila žalobkynin zdravotní stav odbornou lékařkou. V posudku byl popsán žalobkynin zdravotní stav a zdravotní postižení, která byly příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu. Je patrné, které zdravotní postižení posudková komise určila za rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu ve smyslu § 2 odst. 3 vyhlášky o posuzování invalidity (smíšená inkontinence). Posudkové zhodnocení poskytuje dostatečnou oporu pro následně zvolenou položku podle přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity. Účastníci řízení ostatně závěry posudku, ať již jde o stanovení rozhodující příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, relevance ostatních zdravotních postižení, celkové míry poklesu pracovní schopnosti nebo data vzniku invalidity nijak nezpochybnili.

19. Komise hodnotila žalobkynin zdravotní stav nekomplexněji. Oproti posudkovým lékařkám OSSZ a žalované totiž žalobkyni osobně vyšetřila a měla k dispozici nově doloženou lékařskou dokumentaci, která byla podkladem pro přehodnocení rozhodující příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu. Ve shodě s posudkovými lékařkami posudková komise dospěla k závěru, že nebyl zjištěn funkčně významný neurologický nález (paretické postižení) odůvodňující, aby žalobkynin zdravotní stav měl být podřazen pod kapitolu XIII, oddíl E a položku 1c přílohy vyhlášky o posuzování invalidity. Posudková komise však zohlednila imperativní mikce (nucení na močení, které nutí pacienta okamžitě mu vyhovět) a úniky moči společně s vertebrogenním postižením řešeným provedenou operací (listéza) s pseudoklaudikačními potížemi (bolesti dolních končetin vznikající při pohybu a způsobené onemocněním páteře). Počátek těchto žalobkyniných zdravotních potíží posudková komise určila od data 25. 9. 2023 – lékařská zpráva z akutní neurologie ze dne 25. 9. 2023, podle níž byly poprvé v dostatečné intenzitě (viz kritéria dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu) referovány neurologické a urologické anamnézy. Další zdravotní postižení (např. křečové žíly) žalobkyně neomezovaly nad rámec výše popsáných zdravotních obtíží.
20. Soud považuje za přesvědčivější závěry a hodnocení posudkové komise, protože přiléhavěji posoudila žalobkyniny *pracovní* potíže. Posudkové lékařky se jimi totiž ve svých posudcích explicitně nezabývaly. Posudková komise pak posuzovala i to, že žalobkyně může podle § 5 vyhlášky o posuzování invalidity vykonávat výdělečnou činnost jen s podstatně menšími nároky na tělesné schopnosti v podstatně menším rozsahu a intenzitě. Pro žalobkyni jsou nevhodné těžké fyzické práce a práce ve vynucených polohách. Podle soudu hodnocení posudkové komise vhodněji vystihuje dopad žalobkynina dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu na její pracovní schopnost (§ 26 zákona o důchodové pojistění).
21. Soud proto vyšel ze závěrů posudkové komise a v návaznosti na ně uzavřel, že napadené rozhodnutí je nezákonné, neboť vychází z nesprávně zjištěného skutkového stavu.

Závěr a náklady řízení

22. S ohledem na výše uvedené soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení (§ 78 odst. 1 a 4 s. ř. s.). V dalším řízení je žalovaná vázána právním názorem soudu (§ 78 odst. 5 s. ř. s.) a zároveň je povinna mezi podklady svého rozhodnutí zařadit i posudek posudkové komise MPSV v Praze ze dne 28. 8. 2024, jakož i lékařské zprávy, o které se posudek opírá (§ 78 odst. 6 s. ř. s.).

23. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalovaná nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci neměla úspěch. Žalobkyně vznik nákladů souvisejících s řízením před soudem netvrdila, proto jí soud jejich náhradu nepřiznal.

Poučení :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

Nejvyšší správní soud však kasační stížnost odmítne pro nepřijatelnost, jestliže svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele (§ 104a odst. 1 s. ř. s.).

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 26. listopadu 2024

JUDr. Jan Peroutka, v. r.
soudce